

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/579/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713203649
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5713203649.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a Mgr. Márie Kašíkovej v právnej veci navrhovateľky - V. M., nar. XX.X.XXXX, t.č. bytom U. XXA/XX I. - C. proti odporcovi - M. M., nar. X.X.XXXX, bytom U., Q. Z. XXXX/XX o zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, na základe odvolania odporcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 10C/34/2013-63 zo dňa 22.8.2013 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku zvýšenia výživného, určenia zameškaného výživného, o trovách konania, vo výroku, v ktorom okresný súd konštatoval zmenu rozsudku Okresného súdu Martin sp. zn. 8C/161/2009 zo dňa 10.2.2010 m e n í tak, že návrh navrhovateľky o zvýšenie výživného od 6.3.2013 z 90 eur mesačne na 110 eur mesačne z a m i e t a .

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

N e d o t ý k a sa výroku rozsudku, v ktorom vo zvyšku uplatneného nároku okresný súd žalobu zamietol.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd s účinnosťou od 6.3.2013 uložil povinnosť odporcovi prispievať na výživu navrhovateľky zvýšeným výživným v sume 110 eur mesačne, zročným vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky na nasledujúci mesiac. Dlh na výživnom za obdobie od 6.3.2013 do 31.8.2013 v sume 136,13 eur povolil odporcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach po 10 eur spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku. Okresný súd konštatoval i zmenu rozsudku Okresného súdu Martin sp.zn. 8C/161/2009 zo dňa 10.2.2010 vo výroku o výživnom na navrhovateľku. Vo zvyšku návrh navrhovateľky o zvýšenie výživného zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Okresný súd návrhu navrhovateľky vyhovel čiastočne po konštatácii, že od doby pôvodnej úpravy výživného rozsudkom OS Martin sp. zn. 8C/161/2009 zo dňa 10.2.2010 nastala taká zmena pomerov, ktorá umožňuje čiastočné zvýšenie výživného. Navrhovateľka v dobe pôvodnej úpravy výživného bola maloletá, študentkou základnej školy, v aktuálnej dobe je stredoškolačka, v maturitnom ročníku, ide o dospelú ženu s rozsiahlymi spoločenskými, kultúrnymi a pracovnými potrebami a na to nadväzujúcim primeraným nárokom na výživu. Zmenu pomerov konštatoval súd i na strane odporcu. V dobe pôvodnej úpravy bol zamestnancom firmy MOBIS Slovakia, s.r.o., (od 9.1.2006 do 14.10.2011) a jeho čistý mesačný príjem v roku 2011 bol v sume 960,57 eur. Príjem odporcu ale medzičasom poklesol, od roku 2012 je zamestnancom obchodnej spoločnosti Edymax Holding a.s. so sídlom v Bratislave. V období od júla 2012 do decembra 2012 jeho čistý mesačný zárobok z pracovného pomeru bol vo

výške 437,52 eur, a na základe dohody o pracovnej činnosti v mesiacoch október a november 2012 zarobil spolu 126,54 eur. Za rok 2013 príjem odporcu sa pohyboval od sumy 388,98 eur v januári, cez sumu 434,29 eur v marci, 515,87 eur v máji a 505,50 eur v júni 2013. Oproti pôvodnej úprave nastala zmena i v počte vyživovacích povinností odporcu, pribudla mu vyživovacia povinnosť k maloletému M. M., nar. X.X.XXXX. V súčasnosti odporca má vyživovaciu povinnosť k piatim deťom a jeho príjem poklesol skoro o polovicu. Súd uviedol, že odporca u svojho predposledného zamestnávateľa (MOBIS Slovakia) rozviazal pracovný pomer dohodou a ako vysvetlil, z dôvodu, že mal vybavené zamestnanie v zahraničí, ktoré malo byť lepšie platené a z tohto zamestnania nakoniec zišlo. Napriek tejto skutočnosti súd odporcu nepovažoval za osobu, ktorá by sa vyhýbala práci, napokon bol iba v nevyhnutnej miere evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie a od roku 2012 je zamestnanom obchodnej spoločnosti Edymax Holding a.s. so sídlom v Bratislave.

Matka odporkyne stratila zamestnanie, v čase rozhodovania súdu jej jediným príjmom je podpora v nezamestnanosti vo výške 520 eur. Matke navrhovateľky vyživovacie povinnosti nepribudli. Z pripojeného spisu Okresného súdu Martin 20P/167/2012 okresný súd konštatuje, že ohľadne troch mladších súrodencov navrhovateľky bol vo veci vyhlásený rozsudok dňa 30.4.2013 (neprávoplatné rozhodnutie), ktorým okresný súd návrh otca o zníženie výživného na V., Y., J. a G. zamietol a rozhodol, že odporca ako otec detí je povinný platiť zvýšené výživné na Y. vo výške 130 eur mesačne, na J. vo výške 100 eur a na G. vo výške 80 eur mesačne s účinnosťou od 1.1.2013. Z odôvodnenia tohto rozsudku vyplynulo, že súd vychádzal z potenciality príjmu odporcu u predposledného zamestnávateľa - firmy MOBIS Slovakia s.r.o., bol názoru, že v tejto firme odporca mohol dosiahnuť príjem cca 910 eur, avšak ukončil pracovný pomer ľahkovážne a nezodpovedne.

Pri zvýšení vyživovacej povinnosti odporcu na navrhovateľku sumou 110 eur mesačne súd prvého stupňa prihliadal na to, že ohľadom troch mladších súrodencov navrhovateľky bol vydaný zatiaľ neprávoplatný rozsudok, podľa ktorého odporca by mal platiť na mladších súrodencov navrhovateľky výživné spolu v sume 310 eur mesačne a vzhľadom na jeho ďalšiu existujúcu vyživovaciu povinnosť k maloletému M. M. nebolo by v možnostiach a schopnostiach odporcu prispievať na výživu navrhovateľky vyššou sumou než 110 eur mesačne. Túto sumu zvýšeného výživného priznal súd navrhovateľke od podania návrhu, keďže už k tomuto dňu existovali skutočnosti preukazujúce zmenu pomerov. Vo zvyšku návrh ako nedôvodný súd zamietol. Nedoplatok na zvýšenom výživnom za obdobie od 6.3.2013 do 31.8.2013 v sume 136,13 eur povolil odporcovi splácať v splátkach po 10 eur mesačne spolu s bežným výživným.

O trovách konania okresný súd rozhodoval podľa § 142 ods. 2 O.s.p. vychádzal z toho, že navrhovateľka ohľadne svojho návrhu bola úspešná iba z časti.

Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie odporca. Vytýkal v ňom nesprávne právne posúdenie tvrdiac, že súd nezohľadnil jeho príjem, výdavky na bývanie, životné minimum ani jeho vyživovacie povinnosti, najmä vyživovaciu povinnosť voči maloletému synovi, ktorého má s priateľkou. Žiadal preto návrh navrhovateľky o zvýšení výživného zamietnuť.

Navrhovateľka písomné vyjadrenie k odvolaniu odporcu nepredložila.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal na to oprávnený účastník (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu i z dôvodov podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a po nariadení odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 1 písm. a/ O.s.p) rozsudok okresného súdu zmenil podľa § 220 O.s.p.

Krajský súd na prejednanie veci nariadil odvolacie pojednávanie, na ktoré predvolal účastníkov konania, doplnil ich výsluch, zároveň sa oboznámil so súvisiacimi listinnými dôkazmi a osobitne s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Martin 20P/167/2012. Po takto doplnenom dokazovaní konštatoval opodstatnenosť a dôvodnosť odvolania odporcu.

Pôvodnou úpravou - rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 8C/161/2009 zo dňa 10.2.2010 výživné na navrhovateľku (na čas po právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva jej rodičov) bolo stanovené v sume 90 eur mesačne. V dobe tejto úpravy odporca mal vyživovaciu povinnosť k štyrom maloletým deťom, okrem navrhovateľky aj k dcére Y., J. a G. a jeho čistý mesačný príjem činil 910 eur. Navrhovateľka bola žiačkou základnej školy.

Je nepochybné, že od doby pôvodnej úpravy výživného nastala výrazná zmena v pomeroch účastníkov.

Navrhovateľka v dobe pôvodnej úpravy výživného bola žiačkou základnej školy, z obsahu jej výsluchu vyplynulo, že od septembra 2013 nastúpila do 4. ročníka na strednú školu, s čím sa zvýšili náklady na štúdium, napr. na nákup knihy cudzieho jazyka, na stužkovú a na maturitu. Žije v spoločnej domácnosti s matkou, ktorá je nezamestnaná, jej príjem pozostáva z výplaty náhradného výživného a z prídavkov na deti, navyše od októbra 2013 má matka zhoršený zdravotný stav. Odporca výživné na ňu a na súrodencov neplatil, preto sa začalo vyplácať náhradné výživné a to v rozsahu stanovenej výšky výživného 310 eur na ďalších troch súrodencov a v rozsahu 90 eur, čo je pôvodná výška na ňu určeného výživného.

Odporca v rámci svojho výsluchu pred odvolacím súdom nesúhlasil so zvýšením výživného, uviedol, že bol by ochotný vzhľadom na svoj príjem prispievať navrhovateľke sumou nie viac ako 40 eur. Výživné na svoje deti platí na základe exekučných zrážok. Otec vo svojom výsluchu poukazoval i na svoje výdaje, za byt platí 220 eur mesačne, 50 eur na elektriku, internet 20 eur. U zamestnávateľa má pracovný pomer uzatvorený na dobu určitú a to do konca roku 2014.

Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Martin 20P/167/2012 krajský súd zistil, že rozsudkom 20P/167/2012-119 zo dňa 30.4.2013 okresný súd zamietol návrh otca (v aktuálnom konaní odporcu) o zníženie výživného na dcéru V., na maloletú Y., narodenú v roku XXXX, na maloletú J., narodenú v roku XXXX a na maloletého G., narodeného v roku XXXX. Uložil zároveň povinnosť odporcovi platiť zvýšené výživné na malol. Y. v sume 130 eur mesačne, malol. J. v sume 100 eur mesačne a malol. G. vo výške 80 eur mesačne s tým, že nedoplatok na výživnom u malol. Y. v sume 160 eur, malol. J. v sume 120 eur, a malol. G. v sume 80 eur povolil súd splácať v splátkach po 10 eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok. Označený rozsudok okresného súdu bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 8CoP/82/2013-144 zo dňa 27.9.2013. Je teda právoplatne rozhodnuté, že otec má povinnosť prispievať na svoje 3 maloleté deti z rozvedeného manželstva výživným v celkovej sume 310 eur mesačne.

Po takto doplnenom dokazovaní krajský súd vychádzajúc z hmotnoprávnej úpravy § 78 ods. 1 Zákona o rodine nespochybňuje zmenu pomerov na strane navrhovateľky, táto je daná zvýšením nákladov na zabezpečenie jej odôvodnených potrieb. Kým v dobe pôvodnej úpravy navštevovala základnú školu, v dobe aktuálneho rozhodovania je žiačkou posledného ročníka strednej školy, pripravuje sa na budúce povolanie a preukázala, že v súvislosti s touto prípravou súvisia vyššie výdaje, než boli výdaje v dobe pôvodnej úpravy. Je nezanedbateľnou skutočnosťou i otázka dospievania a biologického vývinu navrhovateľky, ktorá ako dospelá žena má vyššie nároky či už na oblečenie, stravovanie, voľnočasové aktivity atď. Odôvodnené potreby navrhovateľky by si aj vyžadovali vyššie výživné od odporcu, na druhej strane pri zmene výšky výživného súd je povinný prihliadať aj na zmenené pomery osoby výživou povinnej ovplyvňujúce jeho reálne možnosti a schopnosti výživné uhradzovať.

Zmena pomerov bola preukázaná v konaní aj u odporcu. Táto zmena je daná poklesom jeho príjmu na polovicu oproti pôvodnej úprave ako aj v počte jeho vyživovacích povinností, kým v dobe pôvodnej úpravy mal vyživovaciu povinnosť ku štyrom maloletým deťom, v dobe aktuálneho rozhodovania má túto povinnosť voči 5 deťom. Odporca u svojho predposledného zamestnávateľa, kde jeho čistý mesačný príjem sa pohyboval okolo 910 eur ukončil pracovný pomer pre záujem zarobiť si viac v zahraničí. Nová pracovná príležitosť sa nenaplnila, nevydarila sa. Odporca sa však v práci nevyhýbal, nezamestnaný bol krátku dobu, zamestnal sa u súčasného zamestnávateľa a jeho aktuálny čistý mesačný príjem je o polovicu nižší ako tomu bolo v minulosti. Avšak aj za situácie, že by sa vychádzalo z potenciality

príjmu odporcu, t.j. zo sumy 910 eur mesačne, existujúce vyživovacie povinnosti odporcu k deťom - k 3 maloletým z rozvedeného manželstva po zvýšení výživného v celkovej sume 310 Eur (rozsudok Okresného súdu Martin č.k.20P/167/2012-119 zo dňa 30.4.2013 bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 8 CoP/82/2013-144 zo dňa 27.9.2013) k navrhovateľke v sume 90 eur podľa pôvodného rozhodnutia a k maloletému synovi nar. v r. 2012 s aktuálnou partnerkou,- znamenajú takú zmenu okolností (zvýšenie výdajovej položky príjmu) ktorá neumožňuje odporcovi uložiť zvýšenú vyživovaciu povinnosť na navrhovateľku. Navyše na odporcu je čiastočne odkázaná výživným aj jeho priateľka (odporca s ňou žije v spoločnej domácnosti), ktorá z dôvodu starostlivosti o spoločné dieťa má obmedzenú možnosť pracovať.

Súhrnom všetkých uvedených okolností krajský súd rozsudok okresného súdu zmenil a návrh navrhovateľky o zvýšenie výživného zo sumy 90 eur na 110 eur mesačne zamietol. Nedotýkal sa výroku rozsudku, v ktorom okresný súd návrh navrhovateľky vo zvyšku zamietol (nad 110 eur mesačne), pretože tento výrok odvolaním napadnutý nebol.

Otázku trov konania (prvostupňové i odvolacie) krajský súd riešil postupom podľa § 224 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom (žiadnemu z nich) náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože navrhovateľka v odvolacom konaní úspešná nebola, bolo by jej povinnosťou nahradiť trovy konania úspešnej procesnej strane - odporcovi, odporca si však trovy konania neuplatnil, a ani nebolo zistené, žeby v priebehu vedeného konania nejaké trovy odporcovi vznikli.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie prípustné **n i e j e .**